

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 13/02-64

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2002 v pléne zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudcov Jána Auxta, Juraja Babjaka, Eduarda Bárányu, Alexandra Bröstla, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Jána Klučku, Jána Lubyho, Lajosa Mészároša, Štefana Ogurčáka a Daniela Švábyho vo veci volebnej sťažnosti B. A., bytom K., zastúpeného advokátkou Mgr. A. J., Advokátska kancelária, B., za účasti I. Á., bytom K., ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta Kolárovo konaných 13. apríla 2002 takto

r o z h o d o l :

Volebnú sťažnosť B. A. z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 23. apríla 2002 doručený návrh B. A., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. D., Advokátska kancelária, B., označený ako „Sťažnosť pre neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 59 a nasl. zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov“. Sťažovateľ namietal, že vo voľbách primátora v meste Kolárovo konaných 13. apríla 2002 došlo

k porušeniu jeho práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj k viacnásobnému porušeniu zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí“). Namíeta teda neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora v meste Kolárovo konaných 13. apríla 2002. V konaní o merite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Voľby primátora Mestského zastupiteľstva v meste Kolárovo konané 13. apríla 2002 vyhlasuje za neplatné“.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti k skutkovému stavu uviedol nasledovné skutočnosti:

«V Zbierke zákonov Slovenskej republiky bolo pod číslom 7/2002 vyhlásené Rozhodnutie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“) z 8. januára 2002 o vyhlásení nových volieb do orgánov samosprávy obcí, v ktorom predseda NR SR vyhlásil na deň 13. apríla 2002 voľby primátora v Kolárove, okres Komárno (dôkaz č. 1). 13. apríl 2002 bol v sobotu. Prednosta miestneho úradu predložil na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Kolárove materiál „Nové voľby primátora mesta v Kolárove“ (dôkaz č. 2). Mestské zastupiteľstvo v Kolárove 8. februára 2002 schválilo uznesenie č. 183/2002, ktorým „vzalo na vedomie informatívnu správu o nových voľbách primátora mesta dňa 13. 04. 2002“ a uložilo „prednostovi MsÚ zabezpečiť terminované úlohy súvisiace s voľbami primátora mesta Kolárovo priebežne do 13. 04. 2002“ (dôkaz č. 3). Mesto Kolárovo vydalo 5. marca 2002 Oznámenie podľa ustanovenia § 27 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do samosprávy obcí v znení neskorších predpisov o čase a mieste konania volieb primátora (dôkaz č. 4). V Oznámení je uvedené, že 13. apríla 2002, od 7:00 hod. do 22:00, sa budú konať voľby primátora mesta. V Poučení, ktoré sa nachádzalo na zadnej strane Oznámenia, sa však hovorilo o hlasovacom lístku „pre voľby poslanca obecného zastupiteľstva“ (dôkaz č. 5).

Sťažovateľ po zistení tohto nesúladu medzi prednou a zadnou stranou materiálu, ktorým obec plnila svoju povinnosť ustanovenú § 27 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí o tom telefonicky vyzoomel mestský úrad. Zároveň napísal článok do aprílového čísla miestneho časopisu Gútai Újság (v preklade Kolárovskej noviny), v ktorom

poukázal na zmienenú nesprávnosť a namietol aj vydanie poučenia len v slovenskom jazyku, pričom väčšina obyvateľstva mesta patrí k maďarskej národnostnej menšine (dôkaz č. 6).

S podpisom zástupcu primátora sa vydalo „Aktualizované poučenie pre voľby primátora mesta Kolárovo dňa 13. 4. 2002“, bez dátumu, pečiatky a hlavičky mesta, v slovenskom a maďarskom jazyku (dôkaz č. 7). Nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí pri vyhotovení „Aktualizovaného poučenia“ možno konštatovať prinajmenšom z dôvodu jeho nesúladu s ustanovením § 1b ods. 4 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Tento dokument poučil voličov o procese voľby a správne sa odvolával na hlasovací lístok „pre voľby primátora mesta“. Taktiež bez dátumu a pečiatky, ale s hlavičkou mestského úradu a podpisom prednostu mestského úradu sa rozposlal list všetkým členom okrskových komisií, ktorý sa v názve odvolával na „Voľby do samosprávnych krajov“, pričom text listu hovoril o voľbách primátora (dôkaz č. 8).

O zvolenie za primátora sa uchádzali dvaja kandidáti – nezávislý kandidát I. Á. a Ing. B. A. kandidujúci za Stranu maďarskej koalície.

Volebné moratórium pre voľby primátora v meste Kolárovo trvalo vo štvrtok 11. apríla a v piatok 12. apríla 2002.

Regionálny týždenník Dunatáj, ktorý vydáva spoločnosť Danubius Press, uverejnil vo svojom 15. čísle rozhovor so zástupcom primátora mesta I. Á. Rozhovor bol uverejnený na titulnej strane týždenníka a pokračoval na strane 3. I. Á. hovoril v rozhovore o svojom volebnom programe a vyzýval voličov k účasti na voľbách (dôkaz č. 9). Číslo 15 týždenníka Dunatáj vyšiel s dátumom 10. 4., do stánkov sa však dostal až 11. 4., t. j. počas volebného moratória a predával sa aj do času volieb.

Deň pred voľbami, v piatok 12. apríla 2002, sa v meste distribuovala „Informácia o zmene času konania volieb primátora mesta Kolárovo“ (dôkaz č. 10). V informácii sa uvádzalo, že voľby sa budú konať medzi 7:00 a 20:00. Rozširovanie sa uskutočnilo vhádzaním letáku s informáciou do poštových schránok obyvateľov mesta, pričom tejto distribúcie sa osobne zúčastnil aj zástupca primátora Ing. Á. „Informáciu o zmene času konania volieb primátora mesta Kolárovo“ podpísal prednosta mestského úradu, teda predstaviteľ miestnej štátnej správy.

... Sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podľa § 59 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov podať kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov. Podľa informácie vydané mestskou volebnou komisiou, sťažovateľ získal vo voľbách 1 512 hlasov, čo zodpovedá 45,99 % odovzdaných hlasov vo voľbách (dôkaz č. 11). Sťažovateľ je osobou oprávnenou predložiť volebnú sťažnosť pre neústavnosť a nezákonnosť volieb konaných v Kolárove 13. apríla 2002.»

K právnej podstate volebnej sťažnosti sťažovateľ uviedol:

«Podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky: „Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.“

Podľa čl. 52 ods. 1: „Kde sa v prvej a druhej hlave tejto ústavy používa pojem „občan“, rozumie sa tým štátny občan Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ uplatnil svoje ústavou priznané právo, ktorého účelom nie je iba vytvorenie možnosti uchádzať sa o prístup k volenej funkcii, ale aj garancia štátu, že zabezpečí, aby každý, kto sa uchádza o prístup k volenej funkcii, mal vytvorené všetky podmienky ustanovené zákonom pre dosiahnutie volenej funkcie. Súčasťou záruk, ktoré štát poskytuje v rámci ochrany podmienok na uplatnenie práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, je záruka, že o prístupe k volenej alebo inej verejnej funkcii rozhodne vôľa voličov a že voličom každej osoby, ktorá uplatní svoje právo podľa čl. 30 ods. 4, sa vytvorí rovnaká príležitosť, aby v súlade so zákonom mohli odovzdať svoj hlas v prospech „svojho“ uchádzača o volení alebo inú verejnú funkciu.

Podľa čl. 30 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: „Volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon.“

V okolnostiach prípadu ide o zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov. Podľa § 27 zák. č. 346/1990 Zb.: „Obec najneskôr 20 dní pred dňom volieb zašle každému voličovi zapísanému v zozname voličov oznámenie, v ktorom uvedie čas konania volieb, volebný okrskok a miesto, kde môže volič voliť; v oznámení tiež upozorní na povinnosť preukázať sa pred hlasovaním preukazom totožnosti a uvedie stručný spôsob úpravy hlasovacieho lístka.“

Sťažovateľ namieta, že vo voľbách primátora v meste Kolárovo konaných 13. apríla 2002 došlo k porušeniu jeho ústavou priznaného práva podľa čl. 30 ods. 4, ako aj k viacnásobnému porušeniu zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Sťažovateľ teda namieta neústavnosť, aj nezákonnosť volieb primátora v meste Kolárovo konaných 13. apríla 2002.»

V argumentácii k uvádzanému porušeniu ďalej uvádza:

«Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom hrubo alebo závažne ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, prípadne ak dôjde k opätovnému porušovaniu zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (PL. ÚS 17/94). Tento právny názor vyslovil opakovane. Najskôr uviedol: „... ústavný súd v prípade volieb do Národnej rady Slovenskej republiky právomoc vyhlásiť voľby za neplatné na základe úvahy, ktorú mu dovoľuje § 63 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. uplatní iba vtedy, ak dôjde k hrubému alebo závažnému alebo opakovanému porušeniu zákona spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.“ (PL. ÚS 19/94. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1993-1994, s. 261) Potom uviedol: „Voľby sú prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi. Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných zákonom alebo Ústavou Slovenskej republiky zakladá právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietnuté porušenie práva mohlo ovplyvniť priebeh a výsledok volieb.“ (PL. ÚS 18/1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1999, s. 173).

Účelom kritérií je odlíšiť porušenie ústavy alebo zákona, ktoré preukázateľne malo alebo s rozumnou mierou pravdepodobnosti mohlo ovplyvniť priebeh alebo výsledok volieb od takého porušenia ústavy alebo zákona, ktoré priebeh alebo výsledok volieb nemohlo ovplyvniť významným spôsobom. Sťažovateľ sa nazdáva, že účel sledovaný stanovením týchto kritérií možno dosiahnuť diferenciaciou podľa prameňov práva, teda podľa toho, či bol porušený zákon o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, zákon o voľbách do orgánov vyšších územných celkov alebo zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

S prihliadnutím na orgán verejnej moci, do ktorého sa voľby konajú, treba hodnotiť „hrubosť“ alebo „závažnosť“ porušenia zákona. Správanie alebo protiprávny stav, ktorý môže mať v podstate zanedbateľný účinok na voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, môže zásadným spôsobom ovplyvniť priebeh alebo výsledok volieb do orgánu územnej samosprávy.

Predseda NR SR vyhlásil voľby primátora v Kolárove na 13. apríl 2002. Miestne zastupiteľstvo rozoslalo každému voličovi oznámenie, v ktorom okrem iného uviedlo čas konania volieb od 7:00 hod. do 22:00 hod. Táto informácia nebola konformná s § 26 zák. č. 346/1990 Zb., podľa ktorého:

„(1) Voľby sa konajú v určený deň od 7.00 do 20.00 hodiny. Ak to miestne potreby vyžadujú, môže obec určiť začiatok volieb na skoršiu hodinu.

(2) Ak sa konajú voľby vo dvoch dňoch, určí sa začiatok volieb na 14. hodinu a koniec volieb na 22. hodinu prvého dňa. Druhý deň začínajú voľby o 7. hodine a končia sa o 14. hodine. Ak to miestne potreby vyžadujú, môže obec určiť začiatok volieb v prvom i druhom dni na skoršiu hodinu.“

Voľby primátora v Kolárove boli vyhlásené na jeden deň. Išlo o voľby, ktorých čas konania je predmetom právnej úpravy § 26 ods. 1 zák. č. 346/1990 Zb. Toto ustanovenie umožňuje obci určiť na skoršiu hodinu začiatok volieb, nie ich koniec. Miestna štátna správa nemá zákonom priznanú žiadnu pôsobnosť pri uplatnení § 26 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Povinnosť ustanovenú podľa § 27 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov má obec.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov: „Ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.“

Právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje orgánu miestnej štátnej správy vstúpiť do činnosti obce iba ak orgán územnej samosprávy je nečinný vo veci na obec delegovanej štátnej správy. Na to, aby sa tak mohlo udiť, musí uplynúť zákonom ustanovený čas a musia sa splniť všetky zákonom ustanovené podmienky.

Podľa § 5 ods. 3 zák. č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov: „Ak obec dlhodobo, najmenej šesť mesiacov nevykonáva svoju pôsobnosť pri prenesenom výkone

štátnej správy a neurobila v tomto smere žiadne opatrenie na zabezpečenie jej výkonu, krajský úrad ju písomne vyzve na nápravu a určí jej na to lehotu.“

Podľa § 5 ods. 4 zákona o obecnom zriadení: „Ak obec v určenej lehote nezabezpečila nápravu, príslušný na konanie je orgán miestnej štátnej správy oprávnený konať podľa osobitného predpisu.“

Pri príprave volieb primátora konaných 13. apríla 2002 mesto Kolárovo neplnilo úlohy miestnej štátnej správy. Malo plniť úlohu samosprávy, do ktorej zákon nedovoľuje vstúpiť miestnemu orgánu štátnej správy. Mestské zastupiteľstvo v Kolárove namiesto toho, aby podľa zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí rozhodlo o čase konania volieb, uznesením č. 183/2002 „vzalo na vedomie“ informáciu predloženú prednostom Mestského úradu v Kolárove a tým istým uznesením ho „poverilo zabezpečiť terminované úlohy súvisiace s voľbami primátora mesta“. Prednosta úradu neskôr, v čase volebnej kampane si bez právneho dôvodu priznal právomoc pozmeniť čas konania volieb uvedený v informácii rozširovanej Mestom Kolárovo v Oznámení z 5. marca 2002. Prednosta mestského úradu, ale aj zástupca primátora mesta I. Á., ktorý sa roznášaním letákov podieľal na rozšírení „Informácie o zmene času konania volieb primátora mesta Kolárovo“, konal svojvoľne, bez opory v zákone. Podstatou zmeny času konania volieb bolo skrátenie tohto času o dve hodiny. Skrátenie času konania volieb svojvoľným postupom prednostu mestského úradu v súčinnosti so zástupcom primátora, ktorý sa sám vo voľbách vyhlásených na sobotu 13. apríl uchádzal o zvolenie, sa udialo v piatok 12. apríla. Ide o čas bezprostredne predchádzajúci deň vykonania volieb, keď časť voličov mala pripravený program na sobotu – deň pracovného pokoja a s nezanedbateľnou dávkou pravdepodobnosti v prípade kolízie vlastných zámerov na strávenie dňa pracovného pokoja s voľbami pripravený súkromný program uprednostnila pred účasťou v (skrátených) voľbách. V okolnostiach prípadu ide o takú úpravu času volieb, ktorá mohla ovplyvniť voľby oveľa výraznejšou mierou, než zachovanie času volieb tak, ako o ňom mesto Kolárovo vyrozumelo voličov v Oznámení podľa § 27 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. V okolnostiach prípadu zosúladenie času volieb s § 26 ods. 1 zák. č. 346/1990 Zb. nebolo možné bez porušenia § 27 zák. č. 346/1990 Zb. Okrem toho sa v okolnostiach prípadu nepreukázalo, že prednosta miestneho úradu svojvoľne skrátil čas volieb kvôli tomu, aby sa voľby konali v súlade s § 26 ods. 1 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

Skrátenie času volieb, ktoré sa spája s hrozbou, že časť voličov sa nebude môcť alebo nebude chcieť zúčastniť volieb, podľa názoru sťažovateľa predstavuje závažné porušenie zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Podľa § 30 ods. 11 zák. č. 346/1990 Zb. v znení čl. I bod 20 zák. č. 36/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov: „V čase 48 hodín pred začatím volieb je zakázané v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v hromadných informačných prostriedkoch, v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí vysielat' alebo zverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch v ich prospech alebo v ich neprospech slovom, písmom, zvukom alebo obrazom.“

Podľa čl. III zák. č. 36/2002 Z. z.: „Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2002.“

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch (Tlačový zákon) v znení neskorších predpisov periodická tlač je jedným z hromadných informačných prostriedkov. Ustanovením § 3 ods. 1 Tlačového zákona sa periodická tlač vymedzuje ako „noviny, časopisy a iné periodické tlačoviny, vydávané najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom a v úprave typickej pre tento druh tlače. Za periodickú tlač sa však nepovažujú zbierky zákonov, úradné vestníky a ďalej tlačoviny slúžiace výlučne pre úradné, služobné alebo prevádzkové účely štátnych orgánov a organizácií, vedeckých a kultúrnych inštitúcií, hospodárskych spoločenských a iných organizácií.“

Týždenník Dunatáj je hromadným informačným prostriedkom podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 Tlačového zákona. V ňom uverejnené príspevky vo vzťahu k volebnej kampani podliehajú úprave § 30 ods. 11 zák. č. 346/1990 Zb. v znení čl. I bod 20 zák. č. 36/2002 Z. z.. Voľby primátora mesta Kolárovo sa začali v sobotu 13. apríla 2002 o 7. hodine. Zákonom určené podmienky pre uplatnenie zákazu podľa § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí sa splnili vo štvrtok 11. apríla 2002 o 7. hodine. Od tohto okamihu sa v hromadných informačných prostriedkoch nesmeli zverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch zúčastnených na voľbách v ich prospech alebo v ich neprospech.

Zákaz ustanovený § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí nie je adresovaný voličom. Nemožno ho vysvetliť a uplatniť tak, že volič počas volebného moratória nesmie prijímať alebo vyhľadávať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch. Voliči aj v čase 48 hodín pred začatím volieb a počas volieb sa môžu oboznamovať s informáciami, ktoré hromadné informačné prostriedky zverejnili v súlade so zákonom, teda viac, než 48 hodín pred začatím volieb. Zákaz ustanovený § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí je uložený hromadným informačným prostriedkom. Tie nesmú rozširovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch zúčastnených na voľbách. Týždenník Dunatáj zverejnil informácie o I. Á. vo štvrtok 11. apríla 2002, po okamihu nastania účinkov zákazu ustanoveného podľa § 30 ods. 11 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Tým v okolnostiach prípadu došlo k porušeniu zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktoré sťažovateľ označuje za ďalšiu príčinu pre podanie volebnej sťažnosti.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti vyslovil právny názor: „Politická príslušnosť nesmie mariť vystúpenia štátnych orgánov podľa § 4 ods. 2 zákona o Slovenskej televízii, ani podľa § 5 ods. 4 zákona o Slovenskom rozhlase. Podmienkou, ktorú vystúpenia predstaviteľov štátnych orgánov musia splniť je, aby obsahom vystúpenia bola výzva v krízovej situácii alebo iné dôležité oznámenie určené verejnosti.“ (PL. ÚS 19/94. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1993-1994, s. 260) Túto zásadu treba uplatniť aj pri výklade obsahu a účelu moratória podliehajúceho úprave § 30 zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Aj v čase volieb do orgánov územnej samosprávy môžu nastať právne udalosti, keď vo verejnom záujme bude nevyhnutné, aby sa subjekt podliehajúci zákonnému zákazu stal subjektom alebo objektom rozširovania informácie. Zákon zakazuje iba volebnú kampaň, ktorú definuje ako „činnosť zameranú na podporu alebo slúžiacu na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta“ (§ 30 ods. 1). Túto činnosť nemusí vykonávať iba politická strana alebo nezávislý subjekt, ale aj ďalšie subjekty (§ 30 ods. 1). Zákonné vystúpenie od nezákonného vystúpenia v takomto prípade možno rozlíšiť podľa obsahu rozširovanej informácie.

V okolnostiach prípadu týždenník Dunatáj rozšíril o I. Á. informácie, ktoré nebolo treba rozširovať vo verejnom záujme v čase zákazu ustanoveného § 30 ods. 11 zák. č.

346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. V článku sa uviedol údaj o jeho životnom jubileu a rad informácií, ktoré súviseli s voľbami a boli v jeho prospech. Obsahom rozširovanej informácie boli teda údaje, ktoré neboli v súlade s podmienkami ustanovenými podľa § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.»

Podľa sťažovateľa v súvislosti s prípravou volieb primátora v Kolárove:

«1. Úkony súvisiace s prípravou volieb a povinnosti určené zákonom č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov obci orgány obce „vzali na vedomie“ a ich plnenie prenechali orgánu miestnej štátnej správy. Nedodržanie zákonom ustanovenej del'by kompetencií sa spojilo s porušením zák. č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, ktoré mohlo uviesť časť voličov do nejasnosti, ktorý orgán územnej samosprávy budú voliť a v akom čase sa voľby 13. apríla 2002 majú vykonať.

2. Mesto Kolárovo 5. marca 2002 na splnenie zákonom ustanovenej povinnosti obce vypracovalo Oznámenie, v ktorom protikladne poučilo voličov o obecnom orgáne, do ktorého budú voliť svojho zástupcu. Voliči sa na prvej strane Oznámenia dozvedeli, že budú voliť primátora. Podľa informácie na zadnej strane Oznámenia mali voliť poslanca obecnej samosprávy. Na zjednanie nápravy pred dňom volieb možno mal slúžiť materiál pomenovaný „Aktualizované poučenie pre voľby primátora mesta Kolárovo dňa 13. 4. 2002“, ktorý sa rozširoval v čase volebnej kampane. Existuje však nezanedbateľná pravdepodobnosť, že informácia o voľbe poslanca uvedená v Poučení rozširovanom od 5. marca 2002 sa zafixovala v podvedomí voličov a mala za následok nezáujem časti voličov o uplatnenie ich volebného práva vo voľbách 13. apríla 2002.

3. Koniec volieb bol určený v nesúlade s § 26 ods. 1 zák. č. 346/1990 Zb. Zákonom ustanovený čas pre skončenie volieb sa podarilo dodržať faktickým postupom, ktorý nebol v súlade s Oznámením. Toto Mestské zastupiteľstvo nikdy neuviedlo do súladu s úpravou § 26 ods. 1 zák. č. 346/1990 Zb.

4. Mestské zastupiteľstvo „vzalo na vedomie“ čas volieb v trvaní pätnásť hodín (od 7.00 do 22.00). Prednosta miestneho úradu tento čas skrátil o dve hodiny. O tom nechal vyrozumieť voličov jeden deň pred vykonaním voľby v nesúlade s § 27 zák. č. 346/1990 Zb.

5. V čase zákazu volebnej kampane regionálny týždenník rozšíril informácie v prospech jedného z dvoch kandidátov uchádzajúcich sa o zvolenie za primátora, čím bol porušený § 30 ods. 11 zák. č. 346/1990 Zb.

V čase prípravy volieb primátora v meste Kolárovo konaných 13. apríla 2002 bol viacnásobne porušený zákon závažným spôsobom. Preto sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky voľby primátora v meste Kolárovo konané 13. apríla 2002 vyhlásil za neplatné.»

Uznesením pléna ústavného súdu zo 7. mája 2002 č. k. PL. ÚS 13/02-14 bola volebná sťažnosť navrhovateľa prijatá na ďalšie konanie.

II.

K predloženým dôkazom sťažovateľa

Z písomných dôkazov predložených sťažovateľom ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti:

1. Rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/2002 Z. z. o vyhlásení nových volieb do orgánov samosprávy obcí z 8. januára 2002 (uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) boli vyhlásené podľa § 48 ods. 1 písm. c) a d) zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí nové voľby do orgánov samosprávy v obciach Slovenskej republiky uvedených v prílohe č. 1 k tomuto rozhodnutiu (t. j. aj voľby primátora v meste Kolárovo).

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí súčasne určil

a) podľa § 26 ods. 1 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí deň konania nových volieb uvedených pod bodom 1 tohto rozhodnutia na sobotu 13. apríla 2002,

b) podľa § 48 ods. 5 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí lehoty na nové voľby uvedené v prílohe č. 2 k tomuto rozhodnutiu.

2. Prednosta Mestského úradu v Kolárove JUDr. I. V. v tejto súvislosti predložil „Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Kolárove dňa 8. 02. 2002“ k bodu rokovania č. 5 „Nové voľby primátora mesta dňa 13. 4. 2002“.

Z obsahu tohto materiálu vyplynulo:

„V zmysle rozhodnutia predsedu NR SR č. 1428 zo dňa 8. 1. 2002 sú na deň 13. 4. 2002 vyhlásené voľby na funkciu primátora mesta Kolárovo.

Na základe harmonogramu úloh súvisiacich s voľbami, mesto Kolárovo zverejnilo 18. 1. 2002 počet obyvateľov mesta ku dňu konania volieb.

Kandidátne listiny na primátora mesta podajú politické strany, hnutia a ich koalície ako aj nezávislí kandidáti najneskôr do 17. 2. 2002, do 24, 00 hod. zapisovateľovi mestskej volebnej komisie.

Mestská volebná komisia a okrskové komisie, vytvorené pre komunálne voľby v roku 1998, musia oživiť svoju činnosť a začať pracovať v zložení z r. 1998. Zloženie komisií je možné meniť len v prípade, ak nastanú dôvody ustanovené v § 11 ods. 4 zák. SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy v znení neskorších predpisov.

Prvé zasadnutie mestskej volebnej komisie sa uskutoční do 22. 2. 2002, zasadnutie okrskovej komisie do 29. 3. 2002.

Kandidátov na primátora mesta Kolárovo zaregistruje mestská volebná komisia do 27. 2. 2002 a ich zoznam zverejní do 9. 3. 2002.

Volebné okrsky a volebné miestnosti mesto vytvorí do 4. 3. 2002.

Volebná kampaň sa začína 27. 3. 2002 a ukončí sa 48 hodín pred voľbami, t. j. 11. 4. 2002.

Materiál súvisiaci s vykonaním volieb obdržia predsedovia komisií v deň volieb, dve hodiny pred ich začiatkom.

Volebné miestnosti budú otvorené od 7. 00 do 22. 00 hod.“

Materiál obsahoval aj kópiu prílohy č. 2 k rozhodnutiu predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/2002 Z. z. „Lehoty na nové voľby do orgánov samosprávy obcí 13. apríla 2002“.

3. Mestské zastupiteľstvo v Kolárove v rámci svojho 25. riadneho zasadnutia 8. februára 2002 prijalo „Uznesenie č. 183/2002 k novým voľbám primátora mesta dňa 13. 04. 2002“, v zmysle ktorého

„A./ berie na vedomie

1. informatívnu správu o nových voľbách primátora mesta dňa 13. 04. 2002

B. / ukladá

1. prednostovi MsÚ, zabezpečiť terminované úlohy súvisiace s voľbami primátora mesta Kolárovo priebežne do 13. apríla 2002“.

4. Mesto Kolárovo rozoslalo „Oznámenie podľa § 27 zákona SNR číslo 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov“ s dátumom 5. marca 2002. Z tohto oznámenia vyplýva, že „nové voľby primátora mesta“ sa budú konať „dňa 13. apríla 2002 od 7:00 hod. do 22:00 hod“. V poučení na rube oznámenia sa v druhom, piatom a šiestom odseku hovorí o „hlasovacom lístku pre voľby poslanca obecného zastupiteľstva“.

5. V článku uverejnenom v aprílovom čísle Kolárovských novín (Gútai Újság, apríl 2002, s. 3 - 4 – bez bližšieho uvedenia dátumu vydania tohto periodika) sťažovateľ poukázal na nesprávnosť údajov v poučení a namietol skutočnosť, že bolo vydané len v slovenskom jazyku.

6. „Aktualizované poučenie pre voľby primátora mesta Kolárovo dňa 13. 4. 2002“ (bez dátumu, pečiatky a hlavičky mesta) obsahuje opravené údaje v druhom, piatom a šiestom odseku a hovorí o „hlasovacom lístku pre voľby primátora mesta“, pričom na jeho rube je uvedený aj preklad do maďarského jazyka.

7. Regionálny týždenník Dunatáj uverejnil v č. 15 s dátumom vydania 10. apríla 2002 na s. 1 a 3 rozhovor s kandidátom na funkciu primátora I. Á. pod názvom „Ako ďalej?“ („Hogyan tovább?“) s podtitulom „Namiesto narodeninového vinšu“.

V článku sa uvádza:

„Je čas zhodnotenia dosiahnutých výsledkov, keď nás od volieb do miestnej samosprávy delí necelého pol roka, už aj z toho dôvodu, aby si naši funkcionári mohli urobiť odpočet o dosiahnutých výsledkoch, resp. o nesplnených úlohách. K tomu sme teraz požiadali I. Á., povereného primátora a v jednej osobe aj viceprimátora Kolárova.

Dovoľte v úvode Vám zagratulovať k Vaším 55. narodeninám, ktoré ste tento týždeň oslávili...

– Ďakujem, ale v skutočnosti som vlastne ani neoslavoval. Snáď som trochu viac uvažoval o tom, čo môžem ukázať svojmu okoliu, svojim priateľom a svojej rodine a na čo ešte budem schopný do odchodu do dôchodku. Pre mužov sú 55. narodeniny vhodnou príležitosťou bilancovania výsledkov...

Koncom týždňa sa v meste uskutočnia mimoriadne voľby do miestnej samosprávy, v ktorých sa dvaja kandidáti budú uchádzať o post primátora. Mnohí sú prekvapení, že Vy sa nezúčastňujete kampaňových stretnutí a diskusií. Prečo?

– V skutočnosti som ani nechcel kandidovať v mimoriadnych voľbách, len ma rozhorčilo, že je iba jediný kandidát. Teraz už nie je politický systém s jednou stranou, nie sme povinní dávať svoje hlasy tomu, koho niekto určí, alebo určia pre nás. Tým, že som sa v poslednej chvíli aj ja zapojil do volebného boja, som chcel iba Kolárovcanom ponúknuť možnosť ... skutočného výberu ... Voľby s jednou kandidátkou nie sú potrebné. Pravda, nezúčastňujem sa kampaňových stretnutí, nakoľko dvaja kandidáti nemajú o čom diskutovať. SMK má schválený volebný program, čo si buď dokážeme splniť, a vtedy posilniť dôveru našich voličov, alebo nedokážeme plniť a vtedy musíme počítať s prípadnou porážkou. Obdobie šiestich mesiacov je však veľmi krátke k tomu, aby sme mohli dosiahnuť podstatné zmeny. Ja som voličov informoval o svojich predstavách na letákoch, avšak aj na nich som skôr hodnotil výsledky, ktoré sme spolu so samosprávou dosiahli.

Predtým ste sa vyjadrili, že by ste chceli riadiť realizáciu tohto volebného programu...

– Pred nami je ešte šesť mesiacov a voliči SMK očakávajú, že naše sľuby splníme. To, čo sme za uplynulé obdobie troch a pol roka dosiahli, nie je veľa, ale ani to nie je málo. Museli sme zabezpečovať život mesta v podstate bez materiálneho zabezpečenia, hospodáriac z halierov. Hoci sa teraz uvoľnilo imanie parketovej fabriky, ktoré banky

predtým zmrazili, sú obavy, že z prípadného neuváženého chcenia niečo dokázať dôjde za pomoci získania úverov k takým investíciám, ktoré sú síce demonštratívne, ale necieľavedomé. Avšak do konca volebného obdobia máme veľa práce. Chcel by som dosiahnuť, aby v zdravotnom stredisku aspoň jeden - dva dni ordinoval internista, chirurg, neurológ a oftalmológ. Pri tom poslednom by sme chceli získať takého odborníka, ktorý má kvalifikáciu aj na priebežnú kontrolu zraku chorých na cukrovku. Považujeme za dôležité, aby sme znovu mali zdravotného laboranta. Toto sú životne dôležité otázky, ktoré nestrpia odklad.

V marci bolo na území mesta veľké upratovanie. Koľko to stálo mestskú pokladňu?

– Toto je nesprávne položená otázka. Toto jaré upratovanie pomohlo predovšetkým tu žijúcim ľuďom, teda občanom Kolárova. V takomto prípade nesmieme hovoriť o peniazoch, teda o výdavkoch. Isté je, že to stálo oveľa viac, než sme si predtým mysleli, nakoľko obyvatelia mesta sa mohli zbaviť viacročného pozbieraného odpadu, vypratávajúc dvory a záhrady, ktoré zbavili odpadu. A čisté mesto je záujmom nás všetkých. Verím, že by dobre padlo aj podobné jesenné veľké upratovanie a vtedy môžeme tvrdiť, že sa samospráva a obyvatelia mesta spoločne činili za čistotu a skrášlenie svojho bydliska. V posledných rokoch sme sa o pokrok mladej generácie mohli pričiniť iba drobnými krokmi. Máme už jednu budovu pre mladých manželov a s pýchou môžem povedať, že čoskoro položia základy nového mestského nájomného obytného domu so 45 bytmi, čo v základoch zmení naše hospodárenie s bytmi. V čom sme ostali dlžní, je úplná rekonštrukcia nového krídla zdravotného strediska, resp. dokončenie stavby. Je to škoda, lebo by bolo veľmi potrebné otvoriť nové odborné ambulancie. Potrebovali sme však osem rokov k tomu, aby sme sa vyškrabali z chýb jedného nedomysleného štvorročného obdobia. Musíme však povedať aj to, že v dosiahnutí výsledkov na tomto poli má leví podiel dr. T. I., predchádzajúci primátor, poslanec parlamentu. Neostal mestu neverný, s jeho pomocou boli naposledy napríklad mesto Kolárovo a viaceré okolité obce oslobodené od počiatkových poplatkov prevádzkovania siete pitnej vody a kanalizačnej siete, čo znamená viacmilionové úspory pre lokalitu. Osobne veľmi ľutujem, že na jeseň ukončí svoju politickú kariéru, uvedomujúc si, že naša maďarská strana na prvých pätnástich miestach svojej volebnej listiny neumiestnila kandidátov z okresov. Sú obavy, že ostaneme bez patronátu, teda poslanca, ktorý by manažoval našu lokalitu. Navrátiac sa k mimoriadnym voľbám do

miestnej samosprávy, verím, že obyvateľstvo nášho mesta príde do volebných miestností, aby dokázalo, že osud Kolárova je jeho srdcovou záležitosťou.

Ďakujem za rozhovor.

(Preklad: PhDr. Š. H., tlmočník maďarského jazyka, Bratislava 18. apríla 2002)“

8. V piatok 12. apríla 2002 sa v Kolárove distribuovala „Informácia o zmene času konania volieb primátora mesta Kolárovo“, v ktorej bolo uvedené:

„Upriamujeme pozornosť voličov na skutočnosť, že nové voľby primátora mesta v Kolárove sa uskutočnia dňa 13. 4. 2002 v čase od 7,00 do 20,00 hod. Kolárovo, 11. 4. 2002, JUDr. I. V., Prednosta úradu“.

9. Sťažovateľ predložením informácie vydanéj mestskou volebnou komisiou (súčasne dôkaz, že boli splnené procesné podmienky pre podanie volebnej sťažnosti) dokumentoval výsledky doplňujúcich volieb primátora mesta Kolárovo 13. apríla 2002.

III.

K ďalšiemu priebehu dokazovania

Ústavný súd listom z 21. mája 2002 vyzval I. Á., kandidáta, proti ktorému sťažnosť smeruje, na zaslanie vyjadrenia k návrhu sťažnosti v tejto volebnej veci v lehote do 10. júna 2002.

Kandidát, proti ktorému sťažnosť smeruje, zaslal ústavnému súdu svoje stanovisko k volebnej sťažnosti sťažovateľa z 9. júna 2002 (doručené 12. júna 2002), v ktorom uviedol:

«1. „Oznámenie podľa § 27 zák. SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov“ s uvedením dátumu a času „pre nové voľby primátora mesta, ktoré sa budú konať dňa 13. 4. 2002 od 7,00 do 22,00 hod.“ boli dodané pre mesto Kolárovo z Okresného úradu v Komárne včetně poučenia na rube tohto tlačiva.»

Ako dôkaz priložil faxovú správu z 11. apríla 2002 adresovanú Mestskému úradu Kolárovo, z ktorej vyplýva, že Okresný úrad Komárno v súvislosti so zistením nesprávneho údaja o čase konania volieb požiadal o „bezodkladné informovanie obyvateľov ... mesta o tejto skutočnosti spôsobom v mieste prístupným a účinným z hľadiska krátkosti času (vyhlasovaním v miestnom rozhlase, vyvesením informácie na verejne prístupných viac frekventovaných miestach s konštatovaním, že pôvodne písomne oznámený údaj nie je správny). V prípade tejto informácie nejde o vykonanie volebnej kampane, ale o organizačno-informačnú záležitosť“.

V stanovisku sa odvoláva aj na list Okresného úradu v Komárne č. 3/2002/00252-26 z 3. júna 2002 predložený Mestskému úradu v Kolárove, z ktorého o. i. vyplýva, že: „Nezrovnalosť, tzn. nevhodnosť textu poučenia pre voľby primátora mesta Kolárovo bola zistená po ich doručení Mestskému úradu v Kolárove pri práci s nimi. Pokiaľ ide o nesprávne vyznačenie času ukončenia volieb, po jeho zistení to bolo Okresným úradom v Komárne, odborom VVS bezodkladne oznámené Mestskému úradu v Kolárove, ktorý ihneď zariadil nápravu.“

V stanovisku sa ďalej uvádza: «Tieto oznámenia boli voličom postupne doručované v dňoch od 12. 3. 2002 do 19. 3. 2002.

Pri prekladaní poučenia na rube „Oznámenia ...“ do jazyka maďarského bolo zistené, že poučenie je chybné, pretože hovorí o voľbe poslanca do obecného zastupiteľstva a nie o voľbe primátora mesta, preto Mestský úrad v Kolárove po dohode s Okresným úradom v Komárne pristúpil k náprave poučenia a vydal „Aktualizované poučenie pre voľby primátora mesta Kolárovo dňa 13. 04. 2002“, ktoré boli doručované voličom v druhej polovici 13. týždňa toho roku.

2. V liste pre členov a len pre členov okrskových komisií na vykonanie volieb primátora mesta v Kolárove s nedopatrením bola označená vec „Voľby do samosprávnych krajov“ pričom na základe predchádzajúcej korešpondencie s členmi okrskových volebných komisií ako i z obsahu uvedeného listu bolo jednoznačné, že ide o voľby primátora mesta Kolárovo.»

Ako dôkaz priložil list pre členov okrskových volebných komisií na vykonanie volieb primátora mesta v Kolárove zo 7. marca 2002.

Z predloženého listu vyplýva, že je adresovaný členom okrskových volebných komisií „na vykonanie volieb primátora mesta v Kolárove“. V jeho texte sa uvádza: „V zmysle rozhodnutia predsedu Národnej rady SR č. 1428 zo dňa 8. januára 2002 sú na deň 13. 4. 2002 vyhlásené nové voľby primátora mesta Kolárovo.“

I. A. vo svojom stanovisku ďalej uvádza:

«3. Na základe faxovej správy zo dňa 11. 04. 2002 o 14,58 hod. Okresného úradu v Komárne „v prílohe“ prednosta Mestského úradu v Kolárove upriamil pozornosť voličov na správny čas konania volieb primátora mesta Kolárovo. Tieto informácie boli doručené voličom zamestnancami príspevkovej organizácie mesta Kolárovo DP Globál a nie mnou, resp. prednostom úradu, ako to tvrdí sťažovateľ.

V tomto prípade neišlo o vykonanie volebnej kampane ale o organizačno-informatívnu záležitosť, ktorá napravila chybné údaje.

4. O blahoželanie k môjmu životnému jubileu som nikoho nepožiadaval, ani som nemal vedomosti o tom, že v týždenníku Dunatáj bude uverejnený takýto článok.

Záverom poznamenávam, že v tomto prípade neišlo o skrátenie času volieb, ale o nápravu nesprávností v „Oznámení...“ a s nápravou chyby nemožno dotknúť zákonom chránené záujmy nikoho a celá táto záležitosť sa v rovnakej miere dotkla obidvoch kandidátov, t. j. aj mojej osoby.»

Na základe výzvy ústavného súdu z 25. septembra 2002 vedúci redaktor týždenníka Dunatáj doručil ústavnému súdu 1. októbra 2002 odpovede na otázky ústavného súdu obsahujúce údaje, ktoré sa týkali regionálneho týždenníka, ako aj článku „Ako ďalej?“ (Hogyan tovább?), ktorý uverejnil Dunatáj č. 15 s dátumom vydania 10. apríla 2002 (doručené 1. októbra 2002).

Otázka 1: V akom náklade vychádza Dunatáj, v akom počte sa dostáva do mesta Kolárovo (uvedte údaje za prvý polrok 2002, osobitne údaje za mesiac apríl 2002), aká je

jeho predávanosť a aká bola remitenda uvedeného týždenníka v mesiaci apríl 2002 (osobitne číslo 15)?

„Dunatáj vychádza v celkovom náklade 6 000 ks týždenne. Z toho do Kolárova je vyexpedovaných cca 1000 ks. Noviny sa predávajú na pošte, v novinových stánkoch a vo vybraných predajniach potravín. Remitenda je cca 5 – 8 %.“

Otázka 2: Akým spôsobom sa rozširuje Váš týždenník na území mesta Kolárovo (údaje o počte a druhu miest, kde je dostupný)?

„Noviny sú v Kolárove rozširované cestou pošty, Czvedler, a. s. a v sieti rozširovateľa Agros a predajne Alfa Market.

Z toho: pošta – 10 ks, Czvedler – 520 ks, Agros – 440 ks, Alfa Market – 40 ks.“

Otázka 3: Kedy (ktorý deň v týždni) vychádza Dunatáj, kedy (ktorý deň v týždni) sa dostáva do distribučnej siete (predaj a doručovanie poštou) na území mesta Kolárovo a dokedy je príslušné číslo týždenníka v obehu? Aká bola z tohto hľadiska konkrétna situácia vo vzťahu k vydaniu Dunatája č. 15?

„Regionálne noviny Dunatáj sú vydávané pravidelne s piatkajším dátumom daného týždňa. Výnimku tvoria štátne sviatky, ktoré pripadajú na deň uzávierky alebo vydania, iné vážne udalosti ako napr. voľby.

Priebeh vydania pri bežnom čísle je nasledovný:

- uzávierka: pondelok a utorok
- expedícia z tlačiarne: streda 11.00 hod.
- expedícia do stánkov: štvrtok do 6.00 hod.

Pri čísle 15/2002 na základe dohody s tlačiarňou uzávierka bola zmenená na piatok a pondelok, expedícia z tlačiarne bola 9. 4. 2002 a 10. 4. 2002 (pozn. 10. apríl 2002 pripadol na stredu) rozvoz do predajní.

Noviny boli v obehu do 21. 4. 2002.“

Otázka 4: Koľko registrovaných predplatiteľov má týždenník Dunatáj v meste Kolárovo (údaj k 15. aprílu 2002)?

„V Kolárove máme 107 predplatiteľov.“

Otázka 5: Kto a kedy uskutočnil rozhovor s pánom I. Á. („Ako ďalej?“) uverejnený v Dunatáji 10. apríla 2002? Bol pán Á. informovaný o tom, že rozhovor s ním bude uverejnený v čísle 15 týždenníka Dunatáj?

„Rozhovor s pánom Á. sa uskutočnil začiatkom apríla a zaoberal sa hodnotením plnenia volebného programu SMK. Pán Á. samozrejme bol informovaný o tom, že sa s ním uskutoční rozhovor. Redakcia uverejnenie rozhovoru načasovala na jeho 55. narodeniny. Pretože uvedený materiál dokázateľne vyšiel ešte pred koncom volebnej kampane, v žiadnom prípade sme neporušili volebný zákon.“

V súvislosti s dokazovaním vo veci uverejnenia článku o I. Á. v čísle 15 týždenníka Dunatáj Tlačiareň LLSA v Kameničnej vydala 1. októbra 2002 potvrdenie, ktoré bolo zaslané ústavnému súdu :

„Potvrdzujem, že redakcia Dunatáj pri vydaní regionálnych novín Dunatáj č. 15/2002 žiadala nasledovné zmeny:

Uzávierka bola z pondelka a utorka preložená na piatok a pondelok, t. j. z 8. 4. a 9. 4., na deň 5. 4. a 8. 4. 2002. Expedícia sa konala dňa 9. 4. 2002 do 14.00 hod.

Toto potvrdenie sa vydáva na žiadosť redakcie.“

Slovenská pošta, stredisko poštovej prevádzky, potvrdila, že expedícia regionálnych novín sa uskutočnila 10. apríla 2002; Czvedler, spol. s r. o. (distribúcia tlače), potvrdila, že expedícia regionálnych novín Dunatáj č. 15 sa uskutočnila 10. apríla 2002. Predajňa Agros-Produkt, Kolárovo, Štúrova 10, potvrdila, že 15. číslo regionálnych novín Dunatáj prevzala 10. apríla 2002.

Ústavný súd ďalšie dokazovanie vykonal na verejnom ústnom pojednávaní nariadenom za týmto účelom na 2. december 2002. Z priebehu dokazovania vyplynuli nasledovné skutočnosti:

Sťažovateľ, zastúpený Mgr. A. J., na úvod predniesol stanovisko, že sa v plnom rozsahu pridržiava pôvodného návrhu a poukazuje predovšetkým na porušenie základného

práva zaručeného v čl. 30 ods. 4 ústavy, podľa ktorého majú občania za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám. Dodal, že k porušeniu pasívneho volebného práva sťažovateľa podľa neho došlo tým, že občanom Slovenskej republiky, ktorí majú prostredníctvom svojho volebného práva možnosť prejavit' svoj názor na voľbu svojho kandidáta a ktorým sa má poskytnúť príležitosť odovzdať svoj hlas, táto možnosť nebola poskytnutá všetkým v rovnakej miere z toho dôvodu, že boli porušené podmienky prípravy volieb primátora mesta Kolárovo, a to predovšetkým porušením ustanovenia § 27 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí tým, že nebola dodržaná zákonom stanovená lehota, v ktorej majú byť voliči informovaní o voľbách, a aj z toho dôvodu, že nebol dodržaný spôsob informovanosti voličov, t. j. nie ako to ustanovuje zákon prostredníctvom pošty, aby sa zabezpečilo, že každý volič dostane túto informáciu, ale vhadzovaním letákov, v dôsledku čoho sa vytvoril priestor, že jedni voliči túto informáciu môžu a druhí ju nemusia dostať.

Druhý účastník konania o volebnej sťažnosti zopakoval tvrdenia obsiahnuté v jeho stanovisku doručenom ústavnému súdu 12. júna 2002. Pritom vo vzťahu k skutkovým okolnostiam zdôraznil, že informácie v poučení k novým voľbám primátora, resp. chybné tlačivo došlo z Okresného úradu v Komárne, ktorý súčasne koordinoval aj doplnujúce voľby poslanca v Zlatnej na Ostrove, ako aj to, že na uvedenú chybu pred 11. aprílom 2002 nikto nepoukázal ani neupozornil.

Sťažovateľ v odpovedi na otázku, či môže tvrdenie o tom, že týždenník Dunatáj sa dostal do stánkov 11. apríla 2002, podložiť dôkazmi alebo ho bližšie objasniť, poukázal na to, že týždenník Dunatáj vychádzal vždy so sobotňajším dátumom:

„Chcem poukázať na tú skutočnosť, že tento týždenník Dunatáj vychádzal vždy s dátumom sobotňajším. ... doniesol som ako dôkazy dve predošlé čísla. To znamená, že trináste a štrnáste číslo ... sú ako deň napísané marec, 28. marca (pozn. 28. marec 2002 pripadá na štvrtok) a 6. apríla (pozn. 6. apríl 2002 pripadá na sobotu). To je sobota. A toto jedno jediné číslo vyšlo s dátumom 10. a potom už čísla, doniesol som čísla, ktoré potom vyšli po čísle, kde bol uverejnený ten článok, a tam zase je dátum 19. apríla (pozn. 19. apríl 2002 pripadá na piatok) a 26. apríla (pozn. 26. apríl 2002 pripadá na piatok). V skutočnosti

vo vychádzaní a v šírení tohto týždenníka sa nič nezmenilo, akurát zámerne tam zmenili dátum, aby sme nemohli na to poukázať, keby tam dali dátum 13. apríla v sobotu, že šírili informáciu v čase moratória.“

Svedok JUDr. I. V., prednosta Mestského úradu v Kolárove, uviedol, že dva dni pred voľbami sa vrátil zo služobnej cesty z Bratislavy a po pracovnom čase zašiel do úradu. Tam ho čakala vedúca organizačného oddelenia, ktorá ho oboznámila s faxovou správou z Okresného úradu v Komárne o zmene času volieb z 22:00 h na 20:00 h. Faxová správa obsahovala aj požiadavku oznámiť túto zmenu voličom. Podľa výpovede svedka vedúca organizačného oddelenia mu súčasne oznámila, že v jeho mene už pripravila príslušný obežník pre obyvateľov mesta (pre voličov), pričom sa ho opýtala na vhodnosť a užitočnosť takého spôsobu informovania občanov. Svedok považoval takýto krok za potrebný. Zároveň požiadal o zabezpečenie riaditeľa DP Globál pána L. prítomného v tom čase v budove. Aj jemu zdôraznil potrebu oznámiť občanom skutočný čas volieb, hoci aj jeden deň (fakticky tesne) pred voľbami.

Na otázku súdu, kto doručoval aktualizovanú informáciu o zmene času volieb, svedok odpovedal, že 15 alebo 17 zamestnancov príspevkovej organizácie DP Globál (t. j. drobnej prevádzkarne). Materiály boli pripravené podľa jednotlivých ulíc a podľa zoznamu voličov. Svedok vylúčil, že sa na doručovaní podieľal odporca I. Á Pokiaľ ide o časový harmonogram rozširovania informácie, uviedol, že rozmnoženie aktualizovanej informácie prebiehalo 11. marca 2002 do 18.00, resp. 20.00 h. Vo vzťahu k doručovaniu odpovedal na otázku právnej zástupkyne sťažovateľa, že dostal spätnú informáciu o tom, že aktualizovaná informácia bola doručená do každej domácnosti.

Svedok Š. L., riaditeľ príspevkovej organizácie DP Globál so sídlom v Kolárove (založenej v roku 1993), o distribúcii informácie súvisiacej so zmenou času volieb uviedol, že firma má do 100 zamestnancov a na požiadanie zo strany Mestského úradu v Kolárove večer 11. apríla 2002, keď bol na uvedenom mestskom úrade, prisľúbil zabezpečiť zamestnancov, ktorí by sa podieľali na doručovaní „letákov alebo oznamovacích dokladov“ obyvateľom mesta. Svedok nebol osobne prítomný v Kolárove 12. apríla 2002, ale na 7.00 h

ráno zabezpečil príchod zamestnancov DP Globál na Mestský úrad v Kolárove. Pamätá si, že v ten deň pršalo a z telefonického kontaktu so zamestnancami vie, že informácie roznášali do 11.00 h, keď im dal telefonicky pokyn, aby išli domov a oddýchli si. K tomu, či sa odporca podieľal na roznášaní upravenej informácie o voľbách, uviedol, že podľa jeho osobnej mienky nie, odvolal sa však na to, že v Kolárove v tom čase nebol.

IV.

K namietaným porušeniam ústavnosti a zákonnosti

Sťažovateľ vo svojej volebnej sťažnosti namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta Kolárovo konaných 13. apríla 2002, konkrétne porušenie jeho základného práva upraveného v čl. 30 ods. 4 ústavy a viacnásobné porušenie zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí (označené porušenie § 27 v spojení s § 26 ods. 1, ako aj § 30 ods. 11 tohto zákona), a žiadal, aby ústavný súd v tejto súvislosti vyhlásil uvedené voľby za neplatné.

1. K namietanému porušeniu čl. 30 ods. 4 ústavy

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy „Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám“. Tento článok rovnako ako čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach ustanovuje, že každý občan má za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Ústavný súd už vo vzťahu k obsahu čl. 30 ods. 4 ústavy konštatoval, že tento článok „v nadväznosti na čl. 12 ods. 2 ústavy obsahuje osobitné ustanovenie o rovnosti všetkých občanov vo vzťahu k prístupu k voleným a iným verejným funkciám. Rovnaké podmienky znamenajú, že právnym predpisom akejkoľvek právnej sily (ani aplikačnou praxou orgánov verejnej správy) nie je možné preferovať alebo diskriminovať niektoré skupiny občanov (per analogiam: niektorých občanov) pred inými skupinami (občanmi), pokiaľ ide o prístup

k týmto verejným funkciám... z dôvodu rasy, jazyka, viery a náboženstva, politického a iného verejného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine, k majetku a postaveniu atď.“ (PL. ÚS 19/98). Hľadiská obsiahnuté v tomto ustanovení nemôžu byť kritériom pre kvalifikáciu alebo diskvalifikáciu pre prístup k takým funkciám.

Subjektom politického práva upraveného v čl. 30 ods. 4 ústavy je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa uchádza o volenú funkciu, t. j. realizuje svoje právo byť volený do takej funkcie.

Záruka, že „o prístupe k volenej alebo inej verejnej funkcii rozhodne vôľa voličov“, má povahu všeobecného demokratického ústavného princípu. Súčasťou tohto princípu je aj požiadavka (podmienka), že «voličom každej osoby, ktorá uplatní svoje právo podľa čl. 30 ods. 4, sa vytvorí rovnaká príležitosť, aby v súlade so zákonom mohli odovzdať svoj hlas v prospech „svojho“ kandidáta na volenú alebo inú verejnú funkciu».

Osobitné podmienky prístupu k funkcii primátora mesta upravujú § 21 a 22 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Sťažovateľ sa za zákonom upravených podmienok (rovnakých, aké sa vzťahovali aj na jeho protikandidáta) stal kandidátom na funkciu primátora mesta Kolárovo, čím uplatnil svoje základné právo na prístup k volenej funkcii (v zmysle čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj v zmysle osobitných ustanovení zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí) za podmienok, ktoré neboli diskriminačné.

Sťažovateľ pri namietaní porušenia svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy vychádzal predovšetkým z namietaného porušenia § 27 v spojení s § 26 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Ústavný súd na základe vyhodnotenia dôkazov konštatoval, že informovanie voličov v štádiu prípravy volieb podľa § 27 v spojení s § 26 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí nemalo samo osebe preferenčný, resp. diskriminačný charakter v zmysle

vytvorenia nerovnakých podmienok z hľadiska prístupu k funkcii primátora mesta Kolárovo pre voličov niektorého z kandidátov a jeho účelom nebola preferenčná, resp. diskriminačná zmena všeobecných podmienok ustanovených v § 26 citovaného zákona, t. j. zmena, ktorá by mohla viesť k vysloveniu porušenia čl. 30 ods. 4 ústavy. Z nesprávnosti informácie a z jej nesúladu so zákonom nemožno automaticky vyvodit' aj jej diskriminačnú povahu, t. j. spôsobilosť vytvorit' nerovnaké podmienky pre prístup k volenej funkcii – oznámenie o dve hodiny dlhšieho času volieb sa totiž rovnako týkalo všetkých oprávnených voličov, t. j. potenciálnych voličov obidvoch kandidátov na funkciu primátora.

**2. K namietanému porušeniu zákona Slovenskej národnej rady
č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
(body 1 a 2 návrhu sťažovateľa)**

Sťažovateľ uviedol, že orgány obce prenechali plnenie úkonov súvisiacich s prípravou volieb a povinnosti určené podľa zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí orgánu miestnej štátnej správy (prednostovi okresného úradu). Podľa neho (aj v kontexte petitu III s časťou I právnej podstaty sťažnosti) došlo k nedodržaniu zákonom ustanovenej del'by kompetencií, pretože miestna štátna správa nemá žiadnu zákonom priznanú kompetenciu pri uplatňovaní § 26 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí a povinnosť ustanovenú podľa § 27 citovaného zákona má obec. V spojitosti s týmto tvrdením namieta porušenie § 4 ods. 4 a § 5 ods. 3 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“).

Ústavný súd v uvedenej súvislosti uvádza, že v zmysle § 16 a § 17 v spojení s § 24 zákona o obecnom zriadení obecný (mestský) úrad je výkonným orgánom obecného (mestského) zastupiteľstva a starostu (primátora), pričom prednosta obecného (mestského úradu) je zamestnancom (obce) mesta, ktorý za svoju činnosť zodpovedá starostovi (primátorovi). Mestské zastupiteľstvo v Kolárove v tomto zmysle svojím uznesením č. 183 uložilo prednostovi mestského úradu „zabezpečiť terminované úlohy súvisiace s voľbami primátora mesta Kolárovo priebežne do 13. apríla 2002“. Po zistení nesprávneho poučenia

v oznámení bola urobená náprava vo vzťahu k jeho obsahu (aktualizovaným poučením, ktoré sa distribuovalo v druhej polovici 13. týždňa roku 2002, t. j. od 25. marca do 28. marca 2002, teda viac ako dva týždne pred dátumom konania volieb), pričom tá sa udiala v zmysle uvedenej del'by kompetencií. Aj informácia o zmene času konania volieb sa 12. apríla 2002 distribuovala na pokyn prednostu mestského úradu. Namietané porušenie § 4 ods. 4 a § 5 ods. 3 a 4 zákona o obecnom zriadení nemá príčinnú súvislosť s týmto právnym a faktickým stavom.

3. K namietanému porušeniu § 26 ods. 1 a § 27 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí (body 3 a 4 návrhu sťažovateľa)

Podľa § 26 ods. 1 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí „Vol'by sa konajú v určený deň od 7.00 do 20.00 hodiny. Ak to miestne potreby vyžadujú, môže obec určiť začiatok volieb na skoršiu hodinu“.

Podľa § 27 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí „Obec najneskôr 25 dní pred dňom volieb zašle každému voličovi zapísanému v zozname voličov oznámenie, v ktorom uvedie čas konania volieb, volebný okrskok a miesto, kde môže volič voliť; v oznámení tiež upozorní na povinnosť preukázať sa pred hlasovaním preukazom totožnosti a uvedie stručný spôsob úpravy hlasovacieho lístka“.

Pokiaľ ide o namietané porušenie § 27 (§ 26 ods. 1) zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, ústavný súd vychádzal z dôkazov uvedených v časti II bodoch 2, 4, 6 a 8 tohto rozhodnutia.

Oznámenie o nových voľbách primátora mesta 13. apríla 2002, ktoré bolo voličom doručované od 12. marca 2002 do 19. marca 2002, obsahovalo údaj o čase konania volieb „od 7.00 do 22.00 hod.“, ktorý bol v rozpore s § 26 ods. 1 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Pri preklade poučenia na rube oznámenia do jazyka maďarského sa zistilo, že poučenie je chybné, pretože hovorilo o voľbe poslanca do obecného zastupiteľstva, a nie o voľbe primátora mesta (chybný údaj o čase konania volieb vtedy

nikto nezistil a nikto naň neupozornil). Aktualizované poučenie pre voľby primátora mesta Kolárovo, ktorým sa zabezpečila oprava časti poučenia, bolo doručované v druhej polovici 13. týždňa roku 2002 (t. j. 23. – 26. marca 2002). Po upozornení zo strany Okresného úradu v Komárne z 11. apríla 2002 na správny čas konania volieb prednosta Mestského úradu v Kolárove zabezpečil rozšírenie informácie o zmene času konania volieb prostredníctvom zamestnancov príspevkovej organizácie mesta Kolárovo všetkým oprávneným voličom 12. apríla 2002 v čase od 7.00 h – 11.00 h.

Z uvedených skutočností vyplýva, že postupom Mestského zastupiteľstva mesta Kolárovo v období prípravy volieb nedošlo k porušeniu § 27 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí nedodrzaním pôvodne stanovenej lehoty. K porušeniu tohto ustanovenia došlo až následne tým, že aktualizované poučenie obsahujúce opravu chybného údaja v označení hlasovacieho lístka bolo distribuované v lehote kratšej (18 až 15 dní pred dňom volieb), ako je zákonom ustanovená lehota 25 dní pred dňom volieb. K ďalšiemu porušeniu tohto zákonného ustanovenia (vychádzajúceho z potreby zosúladenia chybnéj informácie v obsahu poučenia so zákonným obsahom § 26 ods. 1 citovaného zákona) napokon došlo 11. apríla 2002 opatrením prednostu Mestského úradu v Kolárove. Z predložených dôkazov nevyplývalo, že išlo o „skrátenie času konania volieb svojvoľným postupom prednostu Mestského úradu v Kolárove v súčinnosti so zástupcom primátora“.

Pri hodnotení okolností prípadu vo vzťahu k závažnosti a intenzite porušenia namietaných označených zákonných ustanovení a vo vzťahu k možnému ovplyvneniu výsledku volieb ústavný súd vzal do úvahy skutočnosť, že

- v dokazovaní opísaným faktickým postupom došlo k upozorneniu na správny čas volieb, t. j. že tak pôvodná (chybná) informácia o čase konania volieb, aktualizovaná informácia, ako aj posledná (správna) informácia o zmenenom čase konania volieb boli zasielané tak, aby sa dostali ku „každému voličovi zapísanému v zozname voličov“ v zmysle § 27 ods. 1 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, to znamená k voličom obidvoch kandidátov na funkciu primátora mesta Kolárovo,

- zosúladenie času konania volieb so znením ustanovenia § 26 ods. 1 citovaného zákona malo normatívne účinky vo vzťahu k voličom obidvoch kandidátov.

5. K namietanému porušeniu § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí

Podľa ustanovení § 30 ods. 1, 2, 3 a 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov:

(1) Volebná kampaň (ďalej len „kampaň“) je činnosť politickej strany, nezávislého kandidáta, prípadne ďalších subjektov zameraná na podporu alebo slúžiaca na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta vrátane inzercie alebo reklamy prostredníctvom rozhlasového a televízneho vysielania podľa odseku 4, hromadných informačných prostriedkov, plagátov alebo iných nosičov informácií.

(2) Kampaň sa začína 17 dní a končí sa 48 hodín pred začiatkom volieb. Vedenie kampane mimo určeného času je zakázané.

(3) V čase kampane má politická strana a nezávislý kandidát zabezpečený rovnaký prístup k hromadným informačným prostriedkom a k službám územnej samosprávy zameraným na podporu alebo na prospech ich volebnej kampane.

(11) V čase 48 hodín pred začatím volieb a počas volieb je zakázané v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v hromadných informačných prostriedkoch, v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí vysielat' alebo uverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch v ich prospech alebo v ich neprospech slovom, písmom, zvukom alebo obrazom.

Sťažovateľ namietal, že počas zákazu volebnej kampane, t. j. v čase 48 hodín pred začiatkom volieb primátora v meste Kolárovo, došlo k porušeniu tohto zákazu (moratória na volebnú kampaň) regionálnym týždenníkom Dunatáj tým, že podľa neho v čase zákazu rozšíril informácie v prospech jedného z dvoch kandidátov uchádzajúcich sa o zvolenie za primátora.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „tlačový zákon“):

„Periodická tlač sú noviny, časopisy a iné periodické tlačoviny, vydávané najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom a v úprave typickej pre tento druh tlače.“

Dunatáj, regionálny týždenník v jazyku maďarskom, je periodickou tlačou, resp. hromadným informačným prostriedkom v zmysle tohto zákona (čo vyplýva aj zo znenia ustanovenia § 1 ods. 1 tlačového zákona „periodická tlač a ostatné hromadné informačné prostriedky“).

Podľa názoru ústavného súdu uverejnenie informácií o nezávislých kandidátoch (v súvislosti s vydaním a distribúciou periodickej tlače, resp. hromadného informačného prostriedku) v čase, ktorý zákon o voľbách do orgánov samosprávy vyhradzuje pre volebnú kampaň, to znamená v čase viac ako 48 hodín pred oficiálnym začiatkom volieb, nemožno hodnotiť ako porušenie ustanovenia § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí, t. j. ako porušenie volebného moratória. Druhotné účinky vyplývajúce z uverejnenia takýchto informácií (v súvislosti s vydaním a distribúciou periodickej tlače) v čase volebnej kampane, ktoré pretrvávajú v čase volebného moratória, nemožno stotožňovať s aktívnou činnosťou periodickej tlače, resp. hromadného informačného prostriedku, ktorá je „zameraná na podporu alebo slúžiaca na prospech ... kandidáta“ (§ 30 ods. 1 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí). Z takého výkladu ustanovení o moratóriu vychádza napokon aj názor sťažovateľa, ktorý v tejto časti svojej sťažnosti vychádza z dvoch základných tvrdení:

„Voľby primátora mesta Kolárovo sa začali v sobotu 13. apríla 2002 o 7. hodine. Zákonom určené podmienky pre uplatnenie zákazu podľa § 30 ods. 11 zákona o voľbách do samosprávy obcí sa splnili vo štvrtok 11. apríla 2002 o 7.00 hodine. Od toho okamihu sa v hromadných informačných prostriedkoch nesmeli zverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch zúčastnených na voľbách v ich prospech alebo v ich neprospech.“

Zákaz ustanovený § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí nie je adresovaný voličom. Nemožno ho vysvetliť a uplatniť tak, že volič počas volebného

moratória nesmie prijímať alebo vyhľadávať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch. Voliči aj v čase 48 hodín pred začatím volieb a počas volieb sa môžu oboznamovať s informáciami, ktoré hromadné informačné prostriedky zverejnili v súlade so zákonom, teda viac, než 48 hodín pred začatím volieb. Zákaz ustanovený § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí je uložený hromadným informačným prostriedkom.“

Ústavný súd vychádzajúc z predložených a vykonaných písomných a ústnych dôkazov vo vzťahu k časti volebnej sťažnosti sťažovateľa namietajúcej porušenie § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí dospel k záveru, že sťažovateľ nepredložil také dôkazy, ktoré by spôsobom nepripúšťajúcim nijaké pochybnosti preukazovali jeho tvrdenia obsiahnuté vo volebnej sťažnosti, že došlo k vydaniu a k distribúcii týždenníka Dunatáj v čase moratória na volebnú kampaň, t. j. 11. apríla 2002 po 7.00 h, a tým aj k porušeniu zákazu vedenia kampane v zmysle § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Údaje, ktoré sťažovateľ predložil, nepotvrdili skutočnosť, že týždenník Dunatáj vychádza s pravidelným sobotňajším dátumom, ale tvrdenie redakcie tohto týždenníka, že vychádza pravidelne s piatkovým dátumom s výnimkami, ktoré redakcia uviedla.

6. Závery

Ústavný súd v konaní o volebných veciach podľa § 63 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) môže

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Ústavný súd pri rozhodovaní o volebnej sťažnosti sťažovateľa vychádzal zo svojho právneho názoru, že „len hrubé alebo závažné porušenie alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou pre uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. Namietané nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť exaktnými dôkazmi. Nestačí samotné označenie dôkazov. Dôkazné bremeno znáša sťažovateľ“ (PL. ÚS 17/94).

Ústavný súd vychádzajúc z uvedených stanovísk a zistení v rámci vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pri príprave volieb primátora mesta Kolárovo konaných 13. apríla 2002 nedošlo k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 30 ods. 4 ústavy ani k namietanému porušeniu § 30 ods. 11 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Ústavný súd ďalej konštatoval, že pri príprave označených volieb došlo k porušeniu § 27 (v spojení s § 26 ods. 1) zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí. Súčasne však uzavrel, že priebežne vykonané opatrenia, ktoré sťažovateľ namietal, smerovali k náprave nezákonností, ku ktorým preukázateľne došlo. Porušenia označených ustanovení zákona však pritom nemali povahu hrubého alebo závažného (úmyselného) porušenia tohto zákona – ich účelom bolo zabezpečiť relatívne najvhodnejší spôsob informovania o čase konania volieb v zhode so zákonnou úpravou. V rámci dokazovania sa tiež preukázalo, že opatrenia napriek tomu, v akom krátkom časovom odstupe vo vzťahu k času volieb boli vykonané, spôsobom vykonania smerovali voči všetkým voličom a nemali diskriminačnú povahu signalizujúcu porušenie čl. 30 ods. 4 ústavy.

V súvislosti s predchádzajúcim hodnotením skutočností uvedených v rámci namietaného porušenia ústavnosti a zákonnosti ústavný súd v zmysle § 63 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde rozhodol o zamietnutí volebnej sťažnosti sťažovateľa, tak ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2002